

Adresa: **Ul. Grbavička 4**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 565 400
fax. +387 33 565 423
e – mail: jvp@bih.net.ba; info@voda.ba

Broj: **UP-I/25-3-40-661-4/11**

Datum: **19. 04. 2012. godine**

«Agencija za vodno područje rijeke Save» Sarajevo, rješavajući po zahtjevu «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica, za izdavanje vodne dozvole za zahvatanje vode i ispuštanje tehnoloških (industrijskih) otpadnih voda u površinske vode, na osnovu člana 109. stav 1. tačka 1. i 2. i člana 139. stav.1. tačka 1. i 3. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i člana 200. Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99), donosi

RJEŠENJE

o vodnoj dozvoli

1. Daje se vodna dozvola preduzeću «**Arcelor Mittal Zenica**» d.o.o. Zenica za zahvatanje vode iz rijeke Bosne i ispuštanje tehnoloških (industrijskih) otpadnih voda u površinske vode, za sve pogone i postrojenja u krugu «Arcelor Mittal Zenica» u Zenici i to: Koksaru, Visoku peć sa Aglomeracijom, Čeličane (Elektro čeličanu EAF-100t, BOF čeličanu), Valjaonice, Kovačnicu, Energetiku, Saobraćaj, Centralni servis i Tehničku kontrolu, osim za Odlagalište tehnološkog otpada «Rača».
2. Podnosiocu zahtjeva vodna dozvola se daje pod sljedećim uslovima:
  - 2.1. Da se za vrijeme trajanja ove dozvole, obezbjeđuje potpuno sakupljanje i odvodnja tehnoloških – industrijskih otpadnih voda do uređaja predviđenih za tretman istih, a zatim prečišćene ispuštaju u recipijent rijeku Bosnu.
  - 2.2. Objekte i sisteme, čija je svrha odvođenje i prečišćavanje onečišćenih voda, treba redovno održavati i koristiti na način koji će obezbijediti njihovu potpunu ispravnost i funkcionalnost.
  - 2.3. Da se u roku od **4 (četiri) mjeseca** od dana izdavanja ovog Rješenja uredi plato za pranje vozila u pogonu Saobraćaj, te da se izgradi separator ulja i masti sa taložnicom.
  - 2.4. Da se u roku od **4 (četiri) mjeseca** od dana izdavanja ovog Rješenja za pogone Kovačnica i Mehanička radionica izgrade separatori ulja i masti sa taložnicama, za sprečavanje mogućnosti pojave izlivanja ulja i masti u rijeku Bosnu usljed incidentnih stanja.
  - 2.5. Da se u roku od **6 (šest) mjeseci** od dana izdavanja ovog Rješenja poduzmu sve potrebne mjere i aktivnosti (recirkulacija voda i dr.) kako bi se toksičnost prelivnih voda iz taložnika šljake i pepela u Podbrežju eliminisala.
  - 2.6. Da se zalihe novih ulja, nafte i naftnih derivata te potrebnih hemikalija za tehnološke procese skladište na propisan način, bez mogućnosti dospjeća u podzemne i površinske vode uslijed manipulacija.
  - 2.7. Da se istrošena ulja kao i nastali čvrsti opasni i neopasni otpad redovno odstranjuje prema definisanim radnim upustvima i sistematskim uputama o privremenom skladištenju i krajnjem zbrinjavanju od strane nadležne organizacije, a prema sačinjenom ugovoru sa istom.
  - 2.8. Da se redovno vrši evidencija o količinama prikupljenih otpadnih ulja, drugog opasnog i neopasnog otpada i evidencija o zbrinjavanju.
  - 2.9. Da se nastave aktivnosti na realizaciji projekta suhog transporta šljake i pepela.
  - 2.10. Da «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica u saradnji sa Općinom Zenica i RMU Zenica radi na rješavanju razdvajanja otpadnih voda «Arcelor Mittal Zenica» od otpadnih voda grada Zenice i rudničkih otpadnih voda obzirom da kroz krug Željezare Zenica

- tj. «Arcelor Mittal» prolazi glavni kolektor istih, koji se ulijeva u rijeku Bosnu kao i razdvajanja otpadnih voda naselja Podbrežje i Tetovo.
- 2.11. Da u roku od **4 (četiri) mjeseca** od dana izdavanja ovog Rješenja Vlasnik, odnosno korisnik objekata pripremi i dostavi: Program obavljanja monitoringa, na odobrenje od strane ove Agencije, i Tehnički elaborat o ispuštanju otpadnih voda sve shodno članu 11. stav (7) i članu 10. stav (3) Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj 04/12).
- 2.12. Vodomjere na zahvatu vode iz rijeke Bosne redovno godišnje atestirat od strane ovlaštenog operatera.
3. Vlasnik odnosno korisnik objekata treba, shodno Tabeli 4.1., a po osnovu tabele 2.1.(kolona 3) priloga 2. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije, obezbijediti minimalno potreban broj uzorkovanja otpadnih voda iz okana za monitoring i to tokom trajanja tehnoloških procesa, odnosno čišćenja i pranja, kada ove otpadne vode i nastaju,.
- Na osnovu potrebnog broja uzorkovanja otpadnih voda korisnik poslovnog objekta treba sačiniti zbirni godišnji izvještaj o ispitivanju i ocjeni kvaliteta prečišćenih otpadnih voda i isti mora biti urađen u skladu sa članom 12. stav (12) Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije.
- Izvještaje o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda može uraditi isključivo laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po osnovu člana 132. stav 1. Zakona o vodama i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati ovlaštene laboratorije, sadržini i načinu izdavanja ovlaštenja («Službene novine Federacije BiH», broj 54/99).
4. Vlasnik, odnosno korisnik objekta je obavezan vršiti plaćanje posebne vodne naknade za korištenje voda i ispuštanje otpadnih voda u skladu sa Zakonom o vodama («Službene novine Federacije BiH» broj 70/06) i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte vodne naknade i posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 92/07).
5. U periodu važenja ove dozvole, Investitor je dužan provoditi sve mjere i aktivnosti propisane istom.
6. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica.
7. Ova vodna dozvola, shodno članu 14. stav 3. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH» broj 04/12) se daje sa rokom važenja do **21.01.2017. godine.**
8. Ukoliko radom «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica dođe do promjene režima površinskih ili podzemnih voda, a te promjene prouzrokuju štete bilo kakvog karaktera (ili dođe do nekih drugih šteta) Investitor – korisnik objekta je dužan uzroke štete otkloniti i nastale štete nadoknaditi,
9. Ukoliko Investitor odnosno korisnik, u predviđenom roku ne ispuni uslove definisane tačkama 2.3., 2.4., 2.5. i 2.11. ovog Rješenja, ova vodna dozvola prestaje da važi za Pogone na koji se uslov odnosi.
10. U ovoj upravnoj stvari plaćene su sve upravne pristojbe,
11. Prije isteka važnosti ove vodne dozvole Investitor- korisnik objekta je dužan da zatraži izdavanje nove vodne dozvole

O B R A Z L O Ž E N J E

Društvo «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica ul. Kralja Tvrtka I br. 17, 72000 Zenica podnijelo je ovoj Agenciji dana 22.12.2011. godine, zahtjev za izdavanje vodne dozvole za zahvatanje vode i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u površinske vode za sve pogone i postrojenja.

Uz zahtjev je dostavljena sljedeća dokumentacija:

- 1.** Ovjerena kopija Rješenja o registraciji privrednog društva, izdata od strane Općinskog suda u Zenici, broj: 043-0-Reg-11-001010 od 14.09.2011. godine,
- 2.** Ovjerena kopija Uvjerenja o registraciji/upisu u Jedinostveni registar obveznika indirektnih poreza, izdatog od strane Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje Banja Luka, broj: 04/1-17-54-284-14/08 od 07.04.2008.godine,
- 3.** Ovjerena kopija Uvjerenja o poreznoj registraciji, izdatog od strane Porezne uprave – Kantonalni ured Zenica od 19.12.2007. godine,
- 4.** Kopija uplatnice administrativne takse,
- 5.** Kopije Rješenja o urbanističkim saglasnostima i upotrebnim dozvolama za dio pogona Društva:
  - Rješenje o urbanističkoj saglasnosti za dogradnju Konvertorske čeličane, broj: 12-23-6124/08 od 07.11.2008.godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Koksnu bateriju broj 6, broj: 03-361-154/82 od 16.09.1986.godine, i Mišljenje za izdavanje upotrebne dozvole za objekte Čeličane III bez broja i datuma,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Žičanu prugu II, broj:12/2-360-16/77 od 12.10.1978. Godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekte Visoku peć 4 i Aglomeraciju sa pratećim objektima, broj: 06/2-361-638/78 od 18.12.1979. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Halu za klasične građevinske armature, broj: 06-23-7-3229/03 od 04.11.2003. godine,
  - Dozvola za upotrebu I etape upravne zgrade, broj: 05/7-17/1 od 22.11.1958. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Centralni sistem za prečišćavanje iskorištenih voda – DSD sistem, broj: 12/2-360-15/77 od 10.10.1978. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekat Dehidratizacija mulja iz prečistača plina u VP, broj: 11-360-11/79 od 08.04.1980. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Postrojenje za preradu VP-troske-jama, plato, saobraćaj i bazen, broj: 11-360-102/79 od 19.12.1979. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekat Hladionik pumpne stanice 2, broj: 11-360-51/80 od 04.12.1980. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Puteve i platoe energetskog kompleksa – pristupni put za taloženje pepela, broj: 11-360-101/79 od 03.01.1980. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za rezervoar pitke vode u Podbrežju, broj: 11-360/77 od 06.03.1977. godine,
  - Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Dovodni tunel od UNRS-a do PS-3, broj: 11-360-56/77 od 13.12.1977. godine,
- 6.** Kopija Rješenja o vodnoj dozvoli izdatoj od strane «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo, broj: UP-I/25-2-40-213-4/08 od 09.11.2009.godine,
- 7.** Kopije Rješenja o okolinskim dozvolama izdatim od strane Federalnog Ministarstva okoliša i turizma za pogone:
  - Koksara, broj: UP-I/05-23-43-VI/06-MK od 26.11.2010.godine,
  - Aglomeracija, broj: UP-I/05-23-43-VII/06-MK od 26.11.2010.godine,
  - Visoka peć, broj: UP-I/05-23-43-IV/06-MK od 04.12.2009.godine,
  - Čeličana BOF, broj: UP-I/05-23-43-III/06-MK od 04.12.2009.godine,
  - Čeličana EAF – 100t, broj: UP-I/05-23-43-II/06-MK od 23.11.2009.godine,
  - Valjaonice, broj: UP-I/05-23-46-I/06-MK od 02.12.2009.godine,
  - Kovačnica, broj: UP-I/05-23-43-V/06-MK od 04.12.2009.godine,
  - Energetika, broj: UP-I/05-23-43-VIII/06-MK od 26.11.2010.godine,
  - Saobraćaj, broj: UP-I/05-23-5-65/10-MK od 12.10.2011.godine,
  - Deponija sirovog gvožđa u havarijalnu jamu, broj: UP-I/05-23-5/10 MK od 30.06.2011. godine,

8. Pravilnik o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata «Mittal Steel Zenica» d.o.o. Zenica usvojen dana 07.02 2007.godine od strane Skupštine Društva,
9. Kopija protokola o korištenju odlagališta industrijskog otpada Rača, zaključenog sa općinom Zenica, broj: 02-49-17995/10 od 26.11.2010.godine,
10. Pregled realizacije zadataka prema izdatoj vodnoj dozvoli, Department Ekologija, Zdravlje i Zaštita, 19.12.2011.godine,
11. Izvještaj o monitoringu kvantiteta i kvaliteta tehnološke otpadne vode za industriju, decembar 2011, urađen od strane Instituta za hidrotehniku GF Sarajevo,
12. Izvještaj o monitoringu kvantiteta i kvaliteta tehnološke otpadne vode za industriju, novembar 2011, urađen od strane Instituta za hidrotehniku GF Sarajevo,
13. Monitoring otpadnih voda - Izvještaj br. 306/11-H, novembar 2011.godine, urađen od strane Metalurškog instituta «Kemal Kapetanović» Zenica,
14. Monitoring otpadnih voda – Izvještaji za period 2009-2010. godina, urađeni od strane Metalurškog instituta «Kemal Kapetanović» Zenica,
15. Zbirni izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta tehnoloških otpadnih voda za period decembar 2009 – novembar 2010. godine, urađen od strane Instituta za hidrotehniku GF Sarajevo,
16. Kopija Ugovora o izmještanju i konačnom zbrinjavanju opasnog otpada, sačinjenog sa «Reciklon BH» d.o.o. Tuzla, broj: 158/2010-AD od 07.10.2010. godine,
17. Kopija Ugovora o preuzimanju i odvozu komunalnog otpada, sačinjenog sa «ALBA» d.o.o. Zenica, broj: AMZ WM 225/10-SC od 24.09.2010. godine,
18. Kopija narudžbenice za industrijsko čišćenje, «DELTA PETROL» d.o.o. Kakanj od 21.11.2011. godine,
19. Kopija narudžbenice za odvoz staklene vune, Regionalna deponija «Mošćanica» d.o.o. Zenica od 14.12.2011. godine,
20. Kopija narudžbenice za odvoz komunalnog otpada, «ALBA» d.o.o. Zenica od 04.10.2011. godine,
21. Lista dokumenata koji će biti dati na uvid komisiji Agencije u prostorijama «Arcelor Mittal Zenica»,
22. Osnovni podaci o kompaniji «Arcelor Mital Zenica» d.o.o. Zenica
23. Projektna dokumentacija za vodne objekte po pogonima:

Red. br.	Department	Naziv dokumentacije	Broj / oznaka
I	Koksara		
1.		Koksara- Koksna baterija br.6 Šema podzemnih instalacija vode	RMK Zenica
2.		Šema vodovodnih instalacija koksne bat.6	-
3.		Layout biohemije Dispozicije stav by general layout	Hunti projekt Ostrava HPO 3-0-474
4.		Razvojni projekat Koksara, Biohemijsko prečišćavanje otpadnih voda	MAPA1
5.		Razvojni elektro projekat Koksara Biohemijsko prečišćavanje otpadnih voda	MAPA3
6.		Razvojni mašinski projekat Koksara, Biohemijsko prečišćavanje otpadnih voda	MAPA2
7.		Glavni projekat Koksara, Biohemijsko prečišćavanje otpadnih voda	-
II	Visoka peć		
8.		Bilansna šema vodosnadbijevanja Visoke peći Балахсовая схема производсм-венноло Бодоснаъжения	Гипролез СССР л19294-2
9.		Vodosnadbijevanje i kanalizacija	Dokumentacija

Red. br.	Department	Naziv dokumentacije	Broj / oznaka
10.		Tehnološka šema pumpne stanice 10	-
11.		Rekonstrukcija postojećeg sistema taloženja troske na Visokoj peći Glavni mašinsko-energetski projekat	MAPA1
12.		Rekonstrukcija postojećeg sistema taloženja troske na Visokoj peći Glavni građevinski projekat	MAPA2
13.		Rekonstrukcija postojećeg sistema taloženja troske na Visokoj peći Idejni mašinsko-energetski projekat	-
III	Aglomeracija		
		Ciklus vode i taloga radijalnih taložnika	Mašinprojekt – Zagreb 60201
		Razvod industrijske i pitke vode	RMK- Zenica 01-VP-04-19
		Šeme vodovoda industrijsko-protupožarne ohlađene vode	RMK- Zenica 8408203F3114
		Vanjska mreža vodovoda i kanalizacije objekta nove Aglomeracije	-
		Vanjska mreža vodovoda i kanalizacije objekta nove Aglomeracije 1506-07	Unioninvest – Sarajevo
14.		Situacion1 plan objekta Aglomeracije	-
15.		Šema vodovodne mreže i mješovite kanalizacije	-
16.		Šema industrijskih voda odjeljenja Aglomeracija i hlađenja aglomerata 1506-13 i 14	Unioninvest – Sarajevo Šema broj 3
17.		Šema industrijskih voda odjeljenja Aglomeracija i hlađenja aglomerata 1506-13 i 14	Unioninvest – Sarajevo Šema broj 2
18.		Nova aglomeracija - bilans potrošnje vode za i. Fazu izgradnje	RMK- Zenica 69 H 127
19.		Šema industrijskih voda odjeljenja Aglomeracija i hlađenja aglomerata 1506-13 i 14	Unioninvest – Sarajevo
20.		Šema industrijskih voda odjeljenja Aglomeracija i hlađenja aglomerata 1506-13 i 14	Unioninvest – Sarajevo Šema broi 4
21.		Šema industrijskih voda odjeljenja Aglomeracija i hlađenja aglomerata 1506-13 i 14	Šema broj 1
22.		Layout Visoke peći i Aglomeracija - šema	-
IV	BOF čeličana		
23.		Razvod cjevovoda - Osnova na koti ± 0,00	402002F02102
24.		Razvod cjevovoda - Osnova na koti - 5,00	402002F02101
25.		Razvod cjevovoda - Osnova na koti -n 6,00; 7,00	402002F02103
26.		Razvod cjevovoda - Presjek 5 - 5; 7 - 7	402002F02106
27.		Osnova na koti ± 0,00 - Specifikacija	402002F02105
28.		Razvod cjevovoda - Osnova na koti + 10,20 i Presjek 1 -1	402002F02104
29.		Razvod cjevovoda - presjek 2 - 2	402002F02110
30.		Razvod cjevovoda - presjek 9 - 9; 10 - 10	402200F02109
31.		Razvod cjevovoda - presjek 8-8; 11 - 11; 12 -12	402002F02108
32.		Razvod cjevovoda - presjek 6 - 6; 13 - 13	402002F02107

Red. br.	Department	Naziv dokumentacije	Broj / oznaka
33.		Sema opreme aparata i spisak opreme	402002F02115
34.		Sema cjevovoda odjeljenja za sušenje	402002F02.114
35.		Razvod cjevovoda specifikacija	4C2002F02113
36.		Razvod cjevovoda presjek 4-4	4020C2F02112
37.		Razvod cjevovoda - presjek 3 - 3	402002F02111
38.		Izduvni cjevovod od akumulatora pare	194111
39.		Šema ispusta cjevovoda napojne vode	193986
40.		Cjevovod industrijske vode za hlađenje Ventilatora i napojnih pumpi	194097
41.		Aksonometrijska sema cjevovoda	402002F02116
42.		Aksonometrijska šema cjevovoda	402002F02117
43.		Kanalizacija Valjaonice i Čeličane	-
44.		Šema cjevovoda za uzimanje proba pare i napojne vode	194520
45.		Sema drenaže i prodivavanja cjevovoda pare	193920
46.		Osnova na koti ± 12,00 i ispod kote + 7,20	401820F01101
47.		Bilansna sema potrošnje industrijske vode	RMK - Zenica
48.		Sema vodovoda i kanalizacije	-
49.		Bilansna sema potrošnje industrijske vode Konačni razvoj	RMK - Zenica
50.		Radijalni taloznik - plan, specifikacija	401902F01101
51.		Layout Čeličane, Energokorpusa, DHD-a i Sipućih	-
52.		Situacioni plan mreže i objekta	401901F01101
53.		Pumpna stanica za mulj - aksonometrija	401903F01103
54.		Principijelna šema	401901F01103
55.		Tunel tehnoloških cjevovoda	401904F01102
56.		Tunel tehnoloških cjevovoda - plan, presjeci, specifikacija	401904F01101
57.		Radijalni taloznik - presjeci	401902F01102
V	EAF-100 t čeličana		
58.		Elektro pec, kazanska pec i sistem za Otprašivanje	400101F01501
59.		C.C.M. - konti liv - Dispozicija cjevovoda	400101F01801
VI	Valjaonice		
60.		Šema vodovoda	3-013
61.		Razvodna mreža industrijske vode	004-06
62.		Šema vodovoda	3-012
63.		Bilansni diagram toka vode	3-011
VII	Kovačnica		
64.		Šema razvoda pitke vode	-
65.		Šema razvoda industrijske vode	-
66.		Šema otpadnih voda - kanalizacija	-
VIII	Centralni servis		
67.		Generalni plan Mittal Steel-a	0700707Z1001
68.		Hidranti - zgrada Tehnoprojekta – Osnova III sprata	0700707Z1004
69.		Hidranti - zgrada Tehnoprojekta – Osnova II sprata	0700707Z1005
70.		Hidranti - zgrada Tehnoprojekta – Osnova I sprata	0700707Z1006
71.		Hidranti - zgrada Tehnoprojekta – Osnova prizemlja	0700707Z1007
72.		Hidranti - zgrada Tehnoprojekta – Osnova podruma	0700707Z1008

Red. br.	Department	Naziv dokumentacije	Broj / oznaka
73		Upravna zgrada Održavanja - osnova I sprata	0700707Z1009
74		Upravna zgrada Održavanja - osnova prizemlja	0700707Z1010
75		Upravna zgrada Održavanja - garderoba i kupatilo	0700707Z1011
76		Radionica za održavanje	0700707Z1013
77		Mašinsko-remontne radionice	0700707Z1012
IX	Saobraćaj		
78		Glavni projekat vodovoda i kanalizacije	Dokumentacija
79		Glavni projekat kompleksa postojeće lozionice I izmjena projekta kanalizacije dizel depoa u željezari	Dokumentacija
80		Izvedbeni projekat - dizel depo ii	Dokumentacija
81		Glavni projekat - unutrašnji vodovod i kanalizacija	Dokumentacija
X	Energetika		
60.		Projekat mjerenja protoka industrijske vode - Bazni	Januar 2010
61.		Projekat izvedenog stanja – mjerenja protoka industrijske vode - Bazni	Maj 2010
62.		Bilansne šeme	-
63.		Pitka voda	-
64.		Centralna pumpna stanica ps-1 sa glavnom razvodnom stanicom	-
65.		Prikaz hladnjaka	V12-H-08-T1
66.		Recirkulacija pumpne stanice PS-2	4
67.		Kanalizacija	-
68.		Sistem za otpremu šljake	Dokumentacija
69.		Tehnološka šema hpv	-
70.		KSU - reaktor 0 17 000	MR-204
71.		Reaktor - situacioni plan	444602F02101
72.		Industrijska voda	-
73.		Visoki rezervoar - tlocrt - Podbrežje	RMK - Zenica
74.		Taložni, protočni bazeni	PIM- PROJEKT GP-17/1
75.		Zahvat vode na brani	37-11-01-30
76.		Pumpna stanica - ps-3	1384
77.		Recirkulacija industrijske vode pumpne stanice ps-4	60208
78.		Rezervoar pitke vode Podbrežje - sema	-

Pregledom dostavljene dokumentacije te uviđajem na terenu obavljenom dana 14.03. i 15.03.2012.godine utvrđeno je sljedeće:

Kompanija «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica predstavlja integralnog proizvođača gvožđa i čelika sa svim fazama proizvodnje od proizvodnje koksa, aglomerata, gvožđa i čelika do finalnih valjanih i kovanih proizvoda, uslužnih djelatnosti (energetika, saobraćaj, održavanje, kontrola kvaliteta) i administrativnih poslova.

Prema planu proizvodnje, integralna proizvodna linija je proradila u 2008.godini. Optimalni kapacitet proizvodnje je 1.926.670 tona čelika. Pokretanjem integralne proizvodnje aktivirana su sljedeća postrojenja: Koksara, Aglomeracija, Visoka peć i BOF Čeličana.

Za sanitarne potrebe «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica koristi vodu iz gradskog vodovoda. Za tehnološke potrebe, kompanija se snabdijeva vodom iz rijeke Bosne. Vodoprivredni objekti za korištenje tehnoloških voda su: brana sa pokretnim zapornicama i akumulacijom na rijeci Bosni u naselju Kanal, dva vodozahvata sa rešetkama i zatvaračima, postrojenja za pripremu tehnološke vode, PS-1, međupogonska razvodna mreža i visoki rezervoar industrijske vode u Podbriježju.

Tehnološka voda u postrojenjima se koristi za indirektno hlađenje i za redovno održavanje čistoće pogona. U pogonima sa većom potrošnjom tehnološke vode izgrađeni su sistemi za prečišćavanje otpadne vode i vraćanje prečišćene vode u recirkulacioni sistem.

U cilju smanjenja potrošnje tehnološke vode instaliran je recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-3 koji se sastoji od sistema za direktno hlađenje (prljavi ciklus) i indirektno hlađenje (čisti ciklus). Ova dva sistema su fizički odvojena, svaki sistem ima svoj usisni bazen i dvije sekcije na ventilatorskom hladioniku. Voda koja je obavila indirektno hlađenje u pogonima Valjaonica i Čeličane vraća se u PS-3 odakle se nakon hlađenja ponovo transportuje do potrošača što čini čisti ciklus recirkulacionog sistema PS-3.

U pogonima «Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica nastaju sljedeće otpadne vode:

- sanitarne otpadne vode
- oborinske otpadne vode
- tehnološke otpadne vode

Sanitarne otpadne vode nastale u upravnim zgradama, proizvodnim pogonima i restoranima bez prečišćavanja se ispuštaju u glavni kolektor.

Oborinske vode se sa tehnološkim i sanitarnim otpadnim vodama ispuštaju u kolektore ovisno o tome koji dio kruga Kompanije pripada kojem kolektoru.

Tehnološke otpadne vode se ispuštaju u kolektore - evidentirano je ukupno 20 koncentriranih ispusta tehnološke otpadne vode iz svih pogona u sabirni kolektor. Postoji još nekoliko manjih ispusta po pogonima kao i vode koje usljed curenja, nekontrolisano dopijevaju u kanalizaciju. Pogon Energetika ima jedan ispust otpadnih voda iz «prljavog» otvorenog toka taložnika šljake i pepela u Podbriježju iz kojeg se otpadna voda ispušta u obodni kanal.

Iz kanalizacione mreže kompanije «Arcelor Mittal Zenica» postoje tri ispusta u rijeku Bosnu:

- Glavni kolektor (GK) preko kojeg se u rijeku Bosnu ispuštaju otpadne vode «Arcelor Mittal Zenica», Rudnika mrkog uglja Zenica i dio otpadnih voda grada Zenice
- Kolektor I (ŽZ-1) – obodni kanal, ispust otpadnih voda «Arcelor Mittal Zenica» te otpadnih i površinskih voda naselja Podbriježje i Tetovo
- Kolektor II (ŽZ-2)-valjaonice 3, ispust otpadnih voda «ArcelorMittal Zenica»

Ukupna količina otpadnih voda koje se bez konačnog tretmana ispuštaju u rijeku Bosnu u 2009. godini iznosila je 45.612 m³/dan, dok je u 2010. godini ukupna količina ispuštenih otpadnih voda iznosila 36.885 m³/dan.

Utvrđeni stepen zagađenja izražen preko EBS-a iznosi:

$$EBS = EBS_{GK} + EBS_{OK} + EBS_{V3}$$

Prema mjerenju izvršenom u 2009. godini od strane Instituta za hidrotehniku Sarajevo, ukupan EBS-a iznosio je **312.452** dok je prema mjerenju izvršenom u maju 2011. godine ukupan EBS-a iznosio **818.483**.

Prema mjerenju izvršenom u aprilu 2011. godine od strane kontrolne laboratorije «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo, ukupan EBS-a iznosio je **1.149.516**.

Tehnološke otpadne vode nastaju u sljedećim pogonima:

- **KOKSARA**

Koksaru čine tri proizvodno-tehnološke cjeline: odjeljenje pripreme uglja, odjeljenje koksnihi peći i odjeljenje nus proizvoda. Tehnološka voda se koristi za hlađenje u toplinskim izmjenjivačima, za hlađenje i ispiranje koksnihi plina i za gašenje koksnihi. Otpadne vode opterećene organskim materijama, fenolima, cijanidima i rodanidima se obrađuju u biohemijskim postupkom prečišćavanja.

- **VISOKA PEĆ**

Proizvodnja gvožđa u Visokoj peći je kontinuiran proces. Kao nus-prodakt sirovog gvožđa nastaje visokopećni plin i visokopećna troska. Industrijska voda se koristi za: hlađenje agregata, mokro čišćenje i hlađenje visokopećnihi plina, hlađenje livnog stroja, hlađenje i granulaciju visokopećne troske te čišćenje radnihi i pomoćnihi prostorija. Dio industrijskihi zagađenihi voda se nakon mehaničko-hemijskog tretmana vraća u recirkulaciju, a jedan dio ispušta u kanalizaciju.

Rashladne vode se takođe jednim dijelom vraćaju u recirkulaciju, a jedan dio ispušta u kanalizaciju. Prema tome i otpadne vode koje se ispuštaju u kanalizaciju mogu se

razdvojiti po ciklusima: čisti ciklus (pored mehaničkog opterećenja, ulja i masti ove otpadne vode sadrže organske materije) i prljavi ciklus (pored mehaničkog opterećenja, masti i ulja otpadne vode sadrže fenole, cijanide, rodanide i teške metale u manjim koncentracijama).

- **AGLOMERACIJA**

Proces aglomeracije je termički proces i odvija se na temperaturama početka topljenja rude, čime se omogućava povezivanje sitnih rudnih zrna. Rezultat procesa aglomeracije je aglomerat koji se koristi kao osnovna sirovina za proizvodnju gvožđa u Visokoj peći. Tehnološka voda se koristi za mokro otprašivanje nakon čega se otpadne vode podvrgavaju tretmanu u radijalnim taložnicima. Svrha radijalnih taložnika je iz vode izdvojiti sve suspendovane materije. Mulj koji se pritom izdvoji nije tehnološki otpad nego se vraća u pogon aglomeracije. Dio preljevnih voda iz taložnika se vraća u recirkulaciju a dio ispušta u kanalizacioni kolektor. Prljave vode nastale na postrojenju aglomeracije uglavnom su vode nastale sapiranjem prašine sa odsisnih uređaja.

- **ELEKTROČELIČANA (EAF100t)** - trenutno nije u funkciji

Ovaj pogon za proizvodnju čelika kao osnovnu sirovinu koristi staro željezo (čelični otpad), sirovo gvožđe i produkte direktne redukcije željeznih ruda. Tokom procesa proizvodnje voda se koristi za hlađenje zagrijevnih agregata. Po završenom hlađenju agregata dio vode se vraća u PS-3 gdje se rashlađuje, a potom se dio vraća u recirkulaciju a dio ispušta u kanalizaciju. Ova čeličana ima jedan direktan ispust od hlađenja troske.

- **BOF ČELIČANA**

U konvertoru (BOF čeličana) se vrši proizvodnja čelika odnosno konti liva. Dezoksidacija i legiranje čelika se vrši u kazanu. Trenutno se čelik lijeva na konti livu za gredice te se odljevene gredice transportuju u Valjaonicu kao polufabrikat za dalju preradu u gotov proizvod.

Tehnološka voda se koristi za hlađenje zagrijevnih agregata, transport kovarine ispod konti liva, mokro otprašivanje nastalih otpadnih plinova te pranje radnog prostora.

Voda od indirektnog hlađenja agregata se nakon hlađenja vraća u recirkulaciju dok voda korištena za transport kovarine i voda od mokrog otprašivanja se nakon prečišćavanja u sistemu DSD vraća u recirkulaciju. Korištena voda za pranje radnog prostora i voda od hlađenja ležajeva pojedinih agregata ispušta se direktno u kolektor.

- **VALJAONICE**

Voda se u tehnološkom postupku koristi za hlađenje dijelova zagrijevnih peći i valjačkih stanova, skidanje ogorine sa površine čeličnih profila tokom valjanja i za transport ogorine sa mjesta nastanka kako ne bi ometala proces valjanja. Sva korištena voda je u recirkulaciji tako da se nove količine vode koriste samo za dopunjavanje izgubljene vode isparavanjem u rashladnim tornjevima i curenjem tokom transporta. Prije vraćanja u recirkulaciju voda se prečišćava u sistemu DSD (DilingerStalbauDieseldorf) koji čine niz postrojenja čija je namjena da vodu koja je obavila proces direktnog hlađenja prečisti i vrati u tehnološki postupak. Ova voda sa sobom nosi ulja i masti a protičući kroz betonske kanale ponese i sav cunder nastao u procesu valjanja. Izdvajanje cundera se vrši u hidrociklonima, čestice cundera padaju na dno dok se ulja i masti preko preljeva izdvajaju iz vode i cjevovodom odvede u ciklon za blato. Takvo blato se odvozi autocisternama na deponiju «Rača». Filteri se čiste svaki dan i voda od pranja ide na hidrociklon za mulj.

- **KOVAČNICA**

Otpadne vode nastaju prilikom hlađenja dijelova zagrijevnih peći kao i za hlađenje otkovaka nakon termičke obrade. Ove vode su termički opterećene i kao takve se ispuštaju u glavni kolektor. Količine ispuštenih voda su u granicama od 0.0133 m³/s i sa sadržajem ulja i masti max. 0,8mg/l.

- **ENERGANA**

Tehnološka voda se koristi za pripremu kotlovske vode kao i za transport šljake i pepela do taložnih bazena smještenih u Podbriježu.

Transport pepela i šljake do taložnih bazena vrši se hidrauličkim putem pomoću pumpi i cjevovoda prečnika $\varnothing 400\text{mm}$. Nakon taloženja u tri taložna bazena, voda se prelijeva u dva bazena za izbistravanje a potom ispušta u obodni kanal. Princip rada taložnih bazena je takav da se naizmjenično jedan bazen puni šljakom i pepelom u tečnom stanju, u drugom se mulj suši a iz trećeg bazena se osušeni mulj kamionima transportuje na deponiju Rača.

U energetskom kompleksu se nalazi Hemijska priprema vode gdje se vrši taloženje suspendovanih materija, djelimična dekarbonizacija, filtriranje i omekšavanje vode. Mulj izdvojen u taložnici nakon hemijske pripreme vode i voda od pranja filtera se ispušta u kolektor, a zatim u rijeku Bosnu.

- **SAOBRAĆAJ**

Otpadne vode u ovom pogonu nastaju pranjem vozila i platoa. Ove vode su onečišćene su deterdžentima za pranje i uljima sa radnih platoa za održavanje vozila.

- **CENTRALNI SERVIS**

Voda se u tehnološke svrhe koristi u minimalnim količinama uglavnom za hlađenje. Radne površine radionice su jako zamašćene te bi pojavom prodora većih količina vode (oborinske vode, pucanje vodovodnih cijevi i sl.) moglo doći do većeg zagađenja voda jer nema izgrađenog separatora ulja i masti.

- **INDUSTRIJSKI KRUG**

Otpadne vode industrijskog kruga opterećene su prašinom sa visokim sadržajem Pb i Cd nastalom u proizvodnom procesu, uljima i mastima od transportnih sredstava.

U skladu sa uslovima datim Rješenjem o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-213-4/08 od 18.11.2009. godine izdatim od strane ove Agencije realizovane su sljedeća obaveze:

- Na zahvatu tehnološke vode iz rijeke Bosne – odnosno u pumpnoj stanici PS-1 ugrađen je mjerač protoka kao dio centralnog sistema za monitoring potrošnje industrijske vode. Prave se dnevni i mjesečni izvještaji o potrošnji industrijske vode.
- Izvršena je sanacija postojećih i izgradnja novih revizionih okana za uzimanje uzoraka otpadnih voda.
- Vršiti se redovan monitoring fizikalno-hemijskih parametara na svim izlazima iz pogona Arcelor Mittal Zenica, kao i monitoring otpadnih voda iz taložnika šljake i pepela u Podbrežju.
- Obezbeđen je siguran pristup svim mjestima za uzimanje uzoraka otpadnih voda.
- Ishodovane su i dostavljene sve okolinske dozvole.
- Ispitivanje efikasnosti rada svih izgrađenih sistema za prečišćavanje tehnoloških otpadnih voda od strane Nalco Company Zagreb. Izvještaj o ispitivanju dat je na uvid.
- U proteklom periodu vršena je optimizacija rada Biohemije, a rezultati optimizacije dati su nam na uvid u toku vršenja uviđaja na terenu.
- U toku su aktivnosti vezane za rekonstrukciju postrojenja za transport šljake i pepela. Novim rješenjem transporta predviđa se mogućnost recirkulacije vode iz taložnika.
- Razmatra se mogućnost suhog transporta šljake i pepela - urađen je idejni projekat.
- U toku je realizacija tendera za ugradnju zahtijevanih separatora ulja i masti u pogonima Saobraćaj i Centralni servis (mehanička radionica), te uređenje platoa za pranje vozila u pogonu Saobraćaj.
- Zbrinjavanje opasnog otpada vrši se od strane ovlaštenih kompanija, a sve prema Planu upravljanja otpadom kompanije Arcelor Mittal Zenica, od marta 2011. godine. Takođe se vrši redovna evidencija o količinama opasnog i neopasnog otpada.
- U toku 2010. godine izvršeno je uređenje prostora oko taložnika šljake i pepela u Podbrežju (asfaltiranje i postavljanje ograde) i dovođenje taložnika u funkcionalno stanje. Sa kompanijom «Messer» Sarajevo Plin potpisan je ugovor o probnom periodu neutralizacije vode ugljendioksidom CO_2 .
- Izvršeno je ispitivanje kvaliteta zemljišta u krugu kompanije.
- Potpisan je ugovor i u toku je izrada projektne dokumentacije: za razdvajanje tehnoloških otpadnih voda od sanitarnih i oborinskih voda; izgradnju kolektora i centralnog postrojenja za prečišćavanje svih tehnoloških otpadnih voda osim otpadnih

voda Koksare; za prikupljanje oborinskih voda sa krovova, saobraćajnica i manipulativnih površina i njihovo prečišćavanje prije ispuštanja u recipijent; za razdvajanje otpadnih voda naselja Podbrežje i Tetovo od otpadnih voda Arcelor Mittala.

- Općina Zenica oformila je Stručnu radnu grupu sastavljenu od predstavnika: Općine, Arcelor Mittala, RMU Zenica, «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo i JP «ViK» Zenica sa zadatkom da se donese odluka o načinu rješavanja kanalizacionog sistema grada Zenice, kao i sistema prečišćavanja svih otpadnih voda sa posebnim osvrtom na otpadne vode Arcelor Mittala. Institut za hidrotehniku Sarajevo, u konzorciju sa njemačkom kompanijom DORSH International Consultants GmbH, započeo je realizaciju projekta «Priprema studija izvodivosti za vodosnabdijevanje i odvodnju otpadnih voda za Tuzlu, Zenicu i Travnik». Projekat će se implementirati do kraja godine. Ova studija će također doprinijeti kvalitetnijem rješavanju kanalizacionog sistema i načina tretmana svih otpadnih voda grada Zenice.
- Arcelor Mittal je sa općinom Zenica potpisao Protokol o korištenju odlagališta industrijskog otpada Rača, kojim su uređeni uslovi i način korištenja, te budući status i namjena odlagališta. Općina Zenica potpisala je Ugovor o uvođenju strateškog partnera za uklanjanje otpada i sanaciju deponije Rača. Strateški partner «MLM GROUP-Zagreb» d.o.o. Zagreb izradio je projekat sanacije industrijske deponije.

Na osnovu utvrđenog stanja sa korištenjem voda i ispuštanjem otpadnih voda u pogonima korisnika «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica, korisniku su u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja propisani uslovi u smislu ispunjenja propisanih zakonskih obaveza po osnovu uticaja na režim voda.

Na osnovu provedenog postupka konstatuje se da je podnosilac zahtjeva ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole, kako je to regulisano članom 115. do člana 118. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH» broj 70/06) i članom 21. i 22. Pravilnika o sadržaju, obliku i uvjetima i načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH», br.06/08), te je riješeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Na zahtjevu je priložena upravna pristojba u biljezima u iznosu od 3,00 KM po Tar br 1. i naknadno uplaćena federalna pristojba u iznosu od 60,00 KM po Tar br 43. Zakona o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih pristojbi («Službene novine Federacije BiH», broj 06/98).

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku petnaest dana od dana prijema rješenja.

Žalba se predaje ovom organu neposredno ili preporučeno poštom. Žalba se taksira sa 15 KM administrativne takse.

Po ovlaštenju
Rukovodilac Sektora
za izdavanje vodnih akata

Nedžad Vilić, dipl. ing.građ.

Dostaviti:

-«Arcelor Mittal Zenica» d.o.o. Zenica
ul. Kralja Tvrtka I br. 17, 72000 Zenica

-Sektor 40.

-Vodna knjiga

-AVP-ISV

-Federalna uprava za inspeksijske poslove, vodna inspekcija

-a/a